

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-169/19-L

Název	Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26, příspěvková organizace
Sídlo	Liberecká 26, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	skola@zsliberecka.cz
IČ	72742879
Identifikátor	600078540
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Jiří Čeřovský
Zřizovatel	Statutární město Jablonec nad Nisou
Místo inspekční činnosti	Liberecká 26 a 26 b, 466 01 Jablonec nad Nisou
Termín inspekční činnosti	18. 2. 2019 – 22. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech RVP ZV.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny podle § 5 odst. 2 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s kapacitou 700 žáků, školní družiny s kapacitou 210 žáků a školní jídelny s kapacitou 800 stravovaných. V letošním školním roce vzdělává základní škola v 27 třídách 663 žáků a školní družina 197 žáků v sedmi odděleních. Škola se nalézá blízko centra města, je dobře dopravně dostupná, je bezbariérová.

Výuku zabezpečuje 39 pedagogických pracovníků v základní škole včetně ředitele a dvou zástupců, dále sedm vychovatelek ve školní družině. Škola vzdělává 59 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), 35 z nich dle individuálního vzdělávacího plánu. Péči o tyto žáky pomáhají zajišťovat sedm asistentek pedagoga, školní asistentka a speciální pedagog. Ve škole je současně vzděláváno 44 žáků s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má jasně formulovanou koncepci. Vedení školy řídí a monitoruje práci školy a přijímá účinná opatření. Vzdělávání se uskutečňuje dle školních vzdělávacích programů základní školy a školní družiny, které odpovídají aktuálním potřebám školy. Stabilní pedagogický sbor je pro svou práci kvalifikován. Systémově je podporováno další vzdělávání učitelů zaměřené na prohlubování a zvyšování odbornosti. Nekonfliktní vnitřní klima ovlivňuje vzájemná pomoc a kooperace učitelů a spolupráce s vedením školy. O náležitý přístup k žákům se SVP pečuje výchovná poradkyně spolu s asistenty pedagoga. Vhodným způsobem je zajišťováno i kariérní poradenství.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou obsaženy ve školním řádu a v dalších dotčených dokumentech. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti pohybu při školních i mimoškolních činnostech. Analýzu rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví žáků škola provedla, některá aktuální rizika však nevyhodnotila. Škola realizuje opatření k prevenci všech forem rizikového chování a pracuje aktivně s kolektivy tříd. Součástí minimálního preventivního programu jsou nabídky volnočasových aktivit, besedy, exkurze nebo dotazníková šetření a mapování klimatu tříd.

V rámci zdravého životního stylu je škola zapojena do projektu „Ovoce a zelenina do škol“. Na vedení žáků ke zdravým stravovacím návykům se podílí školní jídelna zařazováním nových druhů potravin a pestrostí nabízené stravy.

Škola využívá všechny prostory, které má k dispozici, včetně tělocvičen, školní zahrady, venkovního hřiště a atria. Od poslední inspekce došlo k celkovému zateplení budovy školy, zlepšilo se vybavení interaktivní technikou a v poslední době se zdařilo zřídit nové moderní prostory pro dvě oddělení školní družiny mimo hlavní budovu. Navýšil se počet žáků se SVP a v souvislosti s tím i počet asistentů pedagoga. Celkový počet tříd a žáků je stále vysoký a téměř se nemění. Z tohoto důvodu jsou některé odborné učebny zároveň učebnami kmenovými. Nevýhodou je nutnost častého přecházení žáků druhého stupně na výuku do jiných tříd a nemožnost kvalitnějšího materiálního vybavení například učebny fyziky a chemie.

Nové prostory pro dvě oddělení školní družiny jsou na nadstandardní úrovni. Problém přetrvává se zajištěním samostatných prostor pro jedno z oddělení, jehož činnost probíhá v kmenové třídě základní školy. Všechna oddělení školní družiny mají vlastní šatny, místo na ukládání a sušení ošacení. K provozování zájmových aktivit jsou k dispozici i ostatní prostory školy.

Škola je finančně zajištěna z více zdrojů. Hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Získává finanční prostředky z dotačních programů a projektů. K ostatním zdrojům patří stravné, úplata ve školní družině nebo sponzorské dary a v rámci doplňkové činnosti úhrada za pronájem tělocvičen. Získávání účelových dotací, participace nebo partnerství v různých projektech a grantech, sponzorské dary i vlastní investiční fond umožňují škole postupnou obnovu a modernizaci materiálního vybavení pro žáky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všestranný rozvoj osobnosti žáků ovlivňuje mnoho školních a mimoškolních akcí a jejich zapojení do soutěží a olympiád. K trvalým akcím patří například harmonizační a seznamovací pobyty pořádané s cílem stmelení kolektivu tříd. K dalším tradičním akcím tematicky zaměřené exkurze, sportovní turnaje, projekty „Den Země“, „Abeceda peněz“, aktivity zaměřené na ekologii, zdravotní apod. K 100. výročí vzniku republiky proběhla celotýdenní akce „Strom republiky“ doprovázená zasazením stromu a divadelním pásmem. K pravidelným a významným akcím náleží „Slavnost slabikáře“ pro žáky prvního ročníku nebo „Akademie“ na konci školního roku za účelem rozloučení s devátým ročníkem. Obě akce i s účastí zákonných zástupců. Výrazným pozitivem je skutečnost, že každý „prvňák“ má svého „devátáka“, který se o něj stará po celý školní rok, K rozvoji komunikace v cizím jazyce přispívají společné návštěvy a aktivity ve spolupráci s německou školou. K prohlubování čtenářských dovedností žáků napomáhá i scénické čtení pro všechny věkové kategorie s cílem podpory aktivního čtenářství (tzv. Listování).

Vzdělávání probíhalo v klidné a přátelské atmosféře řízenou činností s využitím různých metod a forem práce. Metody, které vyžadují aktivní samostatný podíl žáků na vyučovací jednotce, byly zařazeny minimálně. Nizké bylo efektivní využívání interaktivní techniky. Hodnocení mělo převážně motivační a formativní charakter. Ojedinele byly zaznamenány prvky vzájemného hodnocení a sebereflexe žáků. Ne vždy byl respektován doporučený postup práce se žáky se SVP. Zapojení asistenta pedagoga bylo účelné jen v některých hodinách.

Žáci byli vedeni k vlastnímu úsudku, měli možnost vlastního vyjádření, plnili aktivně zadané úkoly, ve skupině dokázali spolupracovat. Pedagogové jim poskytovali okamžitou zpětnou vazbu, v případě potřeby poskytovali pomoc. Kladnou stránkou bylo propojení s praktickým životem v přírodovědných předmětech a využití názorných pomůcek. Na prvním stupni byly zařazovány i relaxační chvíle. Pozitivem bylo využívání mezipředmětových vztahů a souvislostí probíraného učiva se situacemi z každodenního života. Na žáky kladli učitelé přiměřené požadavky, jejich pochopení či osvojení průběžně ověřovali.

Rozvoj čtenářské gramotnosti byl na různé úrovni. Skupinová práce na prvním stupni nebyla vždy efektivní, naopak v pátém ročníku se díky střídání činností upevňování gramatického učiva dařilo. Na druhém stupni žáci dokázali prezentovat svou práci a bez problémů pracovali s odbornými termíny.

V matematice byl kladen důraz na pamětní počítání a upevňování znalosti násobilky. Žáci byli vedeni k logickému myšlení a vlastním úvahám. V některých hodinách diskutovali o možnostech a způsobech řešení s jejich odůvodněním. V pátém ročníku pracovali žáci se zápallem, dokázali spolupracovat ve skupině, sami zvládnout zpětnou vazbu a správně ohodnotit svou práci.

Na velmi dobré úrovni jsou znalosti a dovednosti žáků v cizím jazyce. Sledovaná výuka se vyznačovala činnostním charakterem práce, kdy vyučující soustavným používáním cizího

jazyka vedli žáky k souvislejší komunikaci. V německém jazyce žáci zvládli vést souvislý rozhovor, rozvíjeno bylo čtení s porozuměním. V sedmém ročníku byl kladen důraz převážně na domácí přípravu při osvojování nové slovní zásoby či gramatického učiva.

Příkladem inspirativní praxe byla projektová výuka ve druhém ročníku. Promyšlené nastavení činností a poskytnutí názorných pomůcek vedly žáky k aktivitě, kooperaci i samostatnosti při realizaci jednotlivých úkolů. Prokazovali nadstandardní znalosti a dovednosti, zájem o nové poznatky i jejich propojování s praxí.

Vysokou úroveň vykazovala hodina etické výchovy v šestém ročníku, kde veškerou aktivitu v hodině převzali sami žáci. Příkladný byl jejich kultivovaný a souvislý projev a diskuze na dané téma. Nechybělo propojování výuky s reálnými situacemi běžného života a aktuálními společenskými událostmi.

Průměrnou úroveň vykazovaly sledované hodiny prvouky a vlastivědy, kde nerovnoměrné rozvržení činností a nedostatečná aktivizace žáků vedly ke ztrátě jejich pozornosti a nedokončení práce. Dařila se nápaditá motivace žáků k plnění stanovených cílů v hodině hudební výchovy ve třetím ročníku. Příkladné a inspirující byly zhlédnuté hodiny tělesné a výtvarné výchovy v prvním a druhém ročníku. V průběhu sledovaných hodin pracovní výchovy na prvním stupni chybělo konkrétní zadání úkolu a upřesnění pracovního postupu.

Ve školní družině probíhal v průběhu inspekční činnosti projekt „Pohádkohraní“, v rámci kterého žáci mj. vytvářeli pohádkové postavy. Do projektu jsou zapojeni nejen zákonní zástupci, kteří se podíleli na tvorbě prací, ale také všichni žáci školy, jejichž úkolem je následné vyhodnocení projektu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Evidentní je funkční naplňování koncepčních záměrů školy. Výsledný kladný efekt má snaha pedagogických pracovníků vytvářet pozitivní klima.

Škola monitoruje úspěšnost svých žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. K hodnocení vzdělávacích výsledků využívá především vlastní evaluační nástroje. Někteří vyučující pracují i s portfolii žakovských prací. Prostor pro vyhodnocení podnětů vzešlých z evaluace žáků je řešen na úrovni metodických orgánů a s tím jsou zároveň přijímána opatření ke zlepšení pokroku žáků. Celkové výsledky žáků ve sledovaném období jsou na lepším průměru a odpovídají studijnímu potenciálu žáků. U prospěchově slabších žáků se osvědčily individuální konzultace nad rámec běžné výuky, na prvním stupni za pomoci školní asistentky.

Daří se eliminovat počet výchovných problémů jejich okamžitým řešením školou i se zákonnými zástupci nebo dle potřeby s odborníky (např. OSPOD, etoped). Důslednost všech pedagogů i vedení školy při zachycování záškoláctví se pozitivně odráží ve výchovném působení na ostatní žáky. Kázeňské přestupky škola hodnotí udělením vyššího klasifikačního stupně z chování, udělování pochval ředitelem školy jako motivačního prostředku zcela chybí. Škola systematicky sleduje úspěšnost žáků u přijímacích zkoušek na střední školy a na tyto výsledky adekvátním způsobem reaguje.

Včas jsou identifikováni a podchyceni žáci se SVP. Škola pro ně vytváří podpůrná opatření, která pravidelně vyhodnocuje spolu s odbornými pracovišti. Výsledky tohoto vyhodnocení však nejsou prokazatelně projednávány se zákonnými zástupci. Pozitivem pro individuální přístup k žákům je práce speciálního pedagoga a školního asistenta.

Prostor pro seberealizaci a prokázání svých znalostí a dovedností mají možnost žáci účastí ve vědomostních nebo sportovních soutěžích a v předmětových olympiádách. Výraznějších

úspěchů dosahují žáci školy ve sportovních soutěžích, například umístění na prvním místě na Mistrovství republiky v atletice, v Mezistátním utkání v Chorvatsku nebo na Halovém mistrovství žáků. Dalšími úspěchy jsou například získání předních míst v okresním kole v olympiádě českého jazyka, postup do národního kola v dějepise, v chemii a biologii umístění na třetím místě v kraji nebo v pěvecké soutěži na prvním místě v republice. Škola se dále účastní i projektu „Příběhy bezpráví“ či dramatické práce „Dětská scéna“.

K rozvoji kompetencí mladších žáků výrazně přispívá činnost školní družiny, jejíž aktivity jsou na vysoké úrovni. Školní družina spolupracuje se školou a úspěšně realizuje také vlastní zájmové aktivity, školní výstavy, projekty a akce, účastní se soutěží. Její vzdělávací nabídka je obohacena činností jedenácti zájmových kroužků, do kterých mohou docházet i žáci, kteří nejsou jejími účastníky. Slabší stránkou školní družiny jsou nedostatky ve vedení povinné dokumentace.

Účelná spolupráce školy s vnějšími partnery má příznivý dopad na kvalitu výchovy a vzdělávání žáků. Výborná je spolupráce a vstřícnost zřizovatele. Důležitou podporou jazykového vzdělávání je dlouhodobá spolupráce se zahraničními školami v Bautzenu a v Kaufbeurenu spojená s výjezdem žáků a tandemovou výukou. V rámci setkávání generací škola spolupracuje s centrem sociálních služeb. V rámci projektu NAKAP spolupracuje s technickými středními školami. Je partnerskou školou českého volejbalového svazu a v rámci „barevného volejbalu“ pořádá pro žáky kroužky, soutěže a turnaje. Jako fakultní škola spolupracuje s Technickou univerzitou v Liberci. Fungující je kooperace s odbornými pracovišti v oblasti péče o žáky se SVP.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení vybavení interaktivní technikou.
- Navýšení podílu žáků se SVP a počet asistentů pedagoga.
- Nové moderní prostory pro dvě oddělení školní družiny.

Silné stránky

- Celoroční aktivní spolupráce žáků devátých a prvních ročníků.
- Dlouhodobě stabilizovaný sbor.
- Dlouhodobé, funkční partnerství se zahraničními školami a dalšími partnery.
- Široká škála výchovně vzdělávacích aktivit školní družiny, které vedou k všestrannému rozvoji kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící prvek motivačních pochval v hodnocení žáků.
- Nízká četnost sebehodnocení vyskytující se v jednotlivých vyučovacích hodinách.
- Průběžné nevyhodnocování aktuálních rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Malé využití metod práce vyžadující samostatný aktivní přístup žáků.
- Nevýhoda odborných učeben, které jsou zároveň kmenovými třídami.
- Jedno oddělení školní družiny nemá pro výuku vlastní prostory.
- Nedostačující vedení dokumentace školní družiny.

- Neprojednávání výsledků vyhodnocování podpůrných opatření se zákonnými zástupci.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Konkretizovat aktuální rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.
- Nastavit pravidla využívání pochval jako základního motivačního prvku.
- Zefektivňovat vyučování volbou metod a forem práce vedoucích k vyššímu samostatnému aktivnímu podílu žáků na výuce.
- Více zařazovat sebehodnocení žáků ve výuce.
- Vést dokumentaci školní družiny v souladu s legislativními požadavky, provádět její pravidelnou kontrolu.
- Více spolupracovat se zákonnými zástupci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina s účinností od 1. 1. 2003 ze dne 13. 12. 2002
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/> ze dne 12. 2. 2019
3. Potvrzení ředitele ve funkci s účinností od 1. 8. 2018 na dobu určitou neurčitou ze dne 12. 2. 2018
4. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
5. Minimální preventivní program 2018-2019 ze dne 17. 9. 2018
6. Koncepce rozvoje školy 2018 - 2020
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2018/2019 ze dne 10. 9. 2018
8. Individuální vzdělávací plány na školní rok 2018/2019 – 35 žáků
9. Plány pedagogické podpory na školní rok 2018/2019 – 24 žáků
10. Rozvrh hodin, školní rok 2018/2019
11. Třídní knihy, školní rok 2018/2019 (elektronické)
12. Školní vzdělávací program pro školní družinu, účinnost od 1. 9. 2012
13. Vnitřní řád školní družiny, účinnost od 1. 1. 2019
14. Plán činnosti školní družiny, školní rok 2018/2019
15. Zápisní listky do školní družiny pro školní rok 2018/2019
16. Odhlášky ze školní družiny, školní rok 2018/2019
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2018/2019 – 7 oddělení
18. Docházkový sešit 2018/2019 - ranní školní družina
19. Přehled práce v zájmových útvarech, školní rok 2018/2019
20. Školní řád s účinností od 6. 10. 2015
21. Školní řád s účinností od 9. 10. 2018
22. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
23. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2012
24. Školní vzdělávací program základního vzdělávání s platností od 1. 9. 2013
25. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
26. Dokumentace k hodnocení BOZ
27. Dokumentace hodnocení školního stravování
28. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka

Mgr. Lenka Dlabolová v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Mgr. Věra Hessová v. r.

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka

Mgr. Jana Polanecká v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Andrea Trejtnarová v. r.

V Liberci 14. 3. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Jiří Čerovský, ředitel školy

RNDr. Jiří Čerovský v. r.

V Jablonci nad Nisou 27. 3. 2019